

Lev mění teritorium

PAVEL MATOCHA

Zatímco ve fotbale zimní přestupní termín již skončil a fungoval výhradně mezi kluby, v šachu je všechno otevřenější. Přestupuje se stále – a nejen mezi kluby, ale i mezi národními reprezentacemi.

Jako rána z děla s mnoha ozvěnami rezonuje nyní v šachovém světě oznámení arménského velmistra Levona Aronjana, aktuálně

ŠACHY

pátého nejlepšího hráče světového žebříčku, že přestupuje do americké šachové federace. Aronjan přijal nabídku amerického miliardáře a velkého šachového mecenáše Rexe Sinquefelda, aby se přestěhoval do Saint Louis a začal hrát pod vlajkou s hvězdami a pruhy.

Co se stalo, že arménský patriot, který tento malý třímilionový národ (nepočítáme-li tedy Armé-

ny v diaspoře) dovedl k neuvěřitelným třem zlatým olympijským medailím i titulu mistrů světa, se rozhodl opustit vlast a začít reprezentovat USA?

V pozadí je politická revoluce, ke které v Arménii došlo před několika lety. Když v úřadu skončil prezident a velký příznivec šachu Serž Sargsjan, skončila tím i zlatá éra arménského šachu, doba, kdy se arménští velmistři těšili nejen obrovské národní úctě, ale i velkorysý státní podpoře. Současný premiér Nikol Pašinjan nejen neplnil své sliby (např. že zajistí pro arménskou reprezentaci superpočítač a že i jinak bude velmistry podporovat), ale o velmistru Aronjanovi se vyjadřoval nehezky a zpochybňoval, že má v šachu ještě nějakou budoucnost. A tak Levon řekl Jerevanu sbohem.

Připomeňme si dnes jednu z mnoha fantastických partií velmistra Aronjana, jak porazil mistra světa Magnuse Carlsena na jeho domácí půdě.

Aronjan-Carlsen
Altibox Norway Chess 2017

V této mnohokrát hrané pozici Čebaněnkovy varianty slovan-ské obrany se běžně hrávalo 10.Dc2, po čemž se černý uvolňoval tahem 10...e5 s následnou výměnou většiny centrálních pěšců. Arménský velmistr zde ale přišel se zajímavou novinkou...

10.Sc2!? Vd8 Pointa Levona tahu je právě v zabránění typickému postupu černého! Na 10...e5

by totiž přišlo 11.Jxd5! exd5 12.Sxb4 Dxb4 13.dxe5 Je8 14.cxd5 a bílí pěšci v centru jsou strašidelní.

11.a3!! Neuvěřitelný tah. Bílý obětuje nejprve pěšce, a následně ještě kvalitu...

11...Sxa3 12.Vxa3 Dxa3 13.c5 Smysl oběti je nyní krásně vidět – černá dáma je nejen odříznuta od zbytku své armády, ale navíc hrozí, že ji bílý uloví... Například kdyby černý bezstarostně pokračoval tematickým tahem 13...e5, přišlo by 14.Jb1 Da2 15.Sb4 Je4 16.Sxe4 dxe4 17.Jc3 Db2 18.Ja4 Da2 19.Jd2 exd4 20.exd4 Jf6 21.Jc3 Db2 22.Jc4 a dáma je chycena.

13...b6! Jediný tah, po kterém dáma nepadne.

14.b4 Je4 15.Jxe4 dxe4 16.Sxe4 Vb8 Černá dáma sice žije, ale stále stojí v ofsajdu, odkud do hry nemůže zasáhnout. Naproti tomu bílé figury jsou připraveny zaútočit na osamocené černého krále.

17.Sxh7!! „Pokud by olympští bohové hráli šachy, hráli by je přesně takto!“ komentoval tento tah velmistr Alex Yermolinsky.

17...Kxh7 18.Jg5+ Kg8 19.Dh5 Jf6 20.Dxf7+ Kh8 21.Dc7 Zatímco černá dáma je stále na prázdninách na poli a3, bílá plní černou pozici.

21...Sd7 22.Jf7+ Kh7 23.Jxd8 Vc8 24.Dxb6 a bílý stojí na výhru. Po dalších – nikoliv již bezchybných – jedenácti tazích se mistr světa vzdal. **1-0**